

lehetőleg Horthy áldásával átvegye a hatalmat. Másnap vérontás nélkül és olyan körülmények között, melyek nélkülöztek minden drámaiságot, megkapták Horthy kénytelen-kelletlen hozzájárulását.

A nyilaspuccs végül is lehetővé tette, hogy a radikális jobboldal kerüljön hatalomra, és ha állandó katonai nyomás alatt is, de majdnem a háború végéig élvezze a hungarista állam dicsőségét. A nyilasok sikerüket főképp ellenfeleik hibáinak és számos váratlan, kedvező fejleménynek köszönhették. Néhány magas rangú katonatiszt árulása,²³ a politikai vezetés ingadozása és tehetetlensége, a hiányos előzetes katonai intézkedések, a tömegek apátiája – mindez a nyilasok ügyét segítette, és számíthatnak Veessenmayer és Rahn ügyes diplomáciájára, Skorzeny és az SS, valamint a Bach-Zelewski parancsnoksága alatt álló néhány tucat Tigris tank által rendezett erődemonstrációra.

Habár a nyilaspuccs október 15-én késő délután befejezett tényé vált, a diplomáciai manőverezés egész éjszaka folytatódott. A németeket és nyilas szövetségeseiket elsősorban a hatalom Szálásra való – lehetőleg békés – átruházása foglalkoztatta.²⁴ Lakatos²⁵ és Horthy szárnysegédjei, Vattay és Tost főképp a kormányzó és közvetlen családtagjai biztonságáért aggódtak. A helyzet másnap megoldódott, amikor Horthyt belesodorták két dokumentum aláírásába: az egyik érvénytelenítette proklamációját és megerősítette Vörös parancsát „a harc odaadó folytatására”; a másik megbízta nevezését, Szálasi Ferencet a „nemzeti összefogás kormányának” megalakításával.²⁶ Másnap Horthynak és közvetlen családtagjainak megengedték, hogy Skorzeny kíséretében németországi száműzetésbe vonuljanak. A bajorországi Waldheim melletti Hirschberg-kastélyba vitték, ahonnan végül is az amerikaiak szabadították ki őket. Veessenmayer határozott ígérete ellenére ifj. Horthynak nem engedték meg, hogy csatlakozzék hozzájuk; az amerikaiak végül Dachauban szabadították fel, ahova Mauthausenből került át. Lakatost, miután eleget tett a hatalomátadásban ráosztott szerepnek, a nyilasok letartóztatták és Tihanyba vitték.²⁷

A nyilasterror elszabadulása

Amint a rádióadó a szélsőjobboldaliak kezébe került, dühödő kampányt kezdett a „judeobolsevista veszély” ellen, zsidóellenes erőszakcselekményekre bujtogatva a csöcseléket. A vitriolos propagandát, mely egyúttal „a belső ellenség érdekszövetsége” ellen is irányult, csak katonazene és „hivatalos” nyilas közlemények szakították félbe. Ezek közé tartozott Szálasi napiparancsa, a Nyilaskeresztes Párt, a Hungarista Mozgalom és a KABSZ proklamációi. Az utóbbiak különösen harsány zsidóel-